

Friday for Future alla fredagar

Vi samlas på Stortorget varje fredag kl 12-14 liksom Fridays For Future-rörelsen inspirerad av Greta Thunberg gör på många håll.

Vi kräver att Lund medverkar till att Parisavtalet hålls, att vi strävar mot att hålla uppvärmningen till högst 1.5 grader, att det sker på ett klimaträttvist sätt och att man lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

Kom förbi och prata med oss och stötta vår kamp för framtiden för våra ungdomar, barn och barnbarn.

Fyra aftnar om klimatet

19/9, 3/10, 31/10, 14/11 i Lilla salen på AF i Lund. Filmas och kan ses live via vår hemsida

3 oktober kl. 18.00 Elin Jacobsson

På flykt från klimatet — om klimatdriven migration och global styrning.

Fritt inträde. Allmänheten välkommen

[Affisch »](#)

”Europa vaknar!”

Marine Le Pen jublar. Förra söndagen anslöt sig Sverige till Polen, Tjeckien, Ungern och alla oss andra. Och i söndags kom Italien. Nya bundsförvanter!

Sjungen poesi

PoesiBandet bildades i Lund hösten 2019. Gruppens musikaliska inriktning är "sjungen poesi" med en stark inspiration från vispop och folkmusik, oftast med inslag av improvisation. I repertoaren finns tonsatta och lästa dikter, både andras och egna.

Bandet sjunger och spelar gitarrer, flöjter, bas, piano, percussion. För närvarande består gruppen av Pia Carlson, Jurek Pyrko, Carl Sköld och Per Hiselius. Bandet har släppt flera låtar och videor på Youtube, Spotify och Instagram. Fri entré, ingen föränmälan.

Tisdag 4 oktober 18:00 – 19:00

Stadsbiblioteket - Atriumgården

[Läs mer »](#)

Ett nytt riksdagsår har börjat

Hanna Gunnarsson i luggedrätt från nordvästra Skåne

En första bild från ett nytt riksdagsår. Efter öppnandet så hoppas vi Hanna återgår till sitt vanliga jag och förser VB-läsarna med de fylliga rapporter från riksdagsarbetet som hon försett oss med under förra perioden.

Med tanke på händelser i omvärlden och (förmodligen) en ny oprövad regeringskonstellation så borde det bli en hel del i riksdagen att skriva om.

Sverige ojämlikast av Gunnar Stensson

Den rikaste hundradelen svenskar äger 37 procent av svenskarnas samlade förmögenhet. Det bräddar med marginal USA vars rikaste hundradel bara äger 35 procent av den amerikanska förmögenheten.

Våra nordiska grannländer är mindre extrema. Den rikaste hundradelen äger 23,8 procent i Danmark, 29,3 procent i Finland och 29,7 procent i Norge. Siffrorna presenterades nyligen av storbanken Crédit Suisse.

[Läs rapporten »](#)

Samtidigt ökar antalet fattiga överallt. Den ojämlika förmögenhetsfördelningen är skandalös och djupt tragisk. Under de goda åren på 1950- och 1960-talen rättade man till klyftorna med rejäla arvsskatter på 70, 80 procent. Då kunde man bygga välfärdsstater och goda skolor.

När nyliberalismen tog över kraschade både välfärd och utbildning samtidigt som fattigdomen ökade, såväl i Sverige som i USA .

Thomas Piketty hävdar att vi måste skapa jämlikhet inom och mellan stater. Annars kan vi aldrig lösa klimatkrisen och andra globala kriser. Ojämlikhet är ett hot mot mänskligheten. Det är temat i hans senaste bok "En kort historik om jämlikhet".

Det finns fler sätt att mäta ojämlikhet i ägande. Gini-koefficienten går från 0 till 1. Ju närmare 1 den ligger desto högre ojämlikhet. Den svenska gini-koefficienten är 88,1, betydligt högre än den ryska. Sverige har fler oligarker än Ryssland.

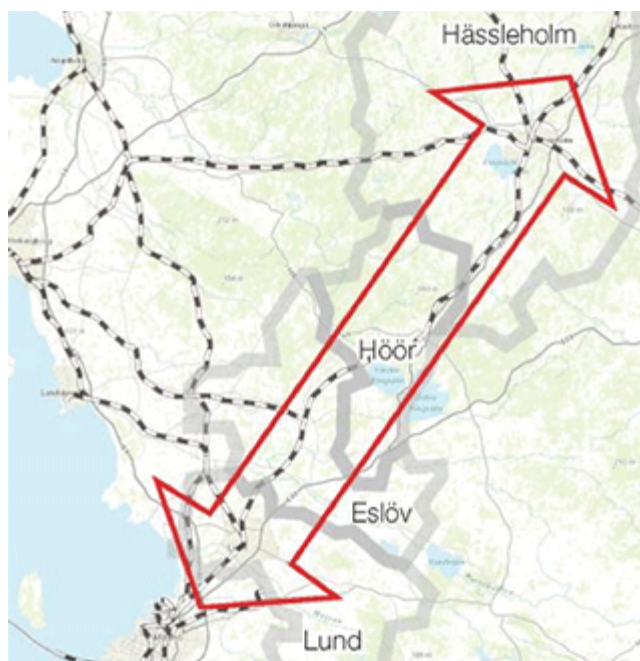
Oligarker ja. Förra året fanns det cirka 600 miljardärer i Sverige. I år är de över 1000.

Professor Michael Zürn uttrycker det så här: "Kulturell splittring i samhället och ökad ojämlikhet utgör grogrunden för auktoritära populisterna."

Det visar valresultatet.

Källa: Andreas Cervenka, **Siffrorna som S inte ville se i valrörelsen**", [Aftonbladet 26/9](#).

Höghastighetståg mellan Lund och Hässleholm!

Höghastighetsbanan läggs i malpåse utom mellan Lund och Hässleholm. Där kommer tågen susa fram i 250 km/tim på landbroar högt över slätten. Om några år åker vi till Hässleholm på en kvart! Vilken trevlig utflykt till en skånsk småstad som vi ofta passerat men sällan besökt! Nästan som att åka spårvagn från Clemenstorget till MAX 4 i Brunnshög.

Sverige har världens mest avreglerade järnväg. Det har lett till att det svenska järnvägsnätet numera är uppstyckat, upphandlat och spritt för vinden i pyttesmå beståndsdelar. Något samhällsansvar är det ingen som hört talas om. Det försvann när SJ blev ett vinstmaximerande företag bland andra. [Ur Aftonbladets ledare 27/9.](#)

Korrupt betygssystem

SNS Analys 88. Resultat och betygsättning i gymnasiefriskolor
Karin Edmark, Lovisa Persson

SNS, [Studieförbundet Näringsliv och Samhälle](#), dömer ut skolans betygssystem.

”Liksom tidigare forskning finner vi tecken på generösare betygsättning i friskolor, särskilt de som drivs i aktiebolagsform eller har låg andel lärare med pedagogisk utbildning”, skriver Karin Edmark, en av rapportens författare.

Hon konstaterar: Friskolor sätter högre betyg än vad eleverna presterar på nationella prov. Särskilt de som drivs i aktiebolagsform eller har låg andel lärare med pedagogisk utbildning. Friskolor ger högre betyg i ämnen som inte har centrala prov. Vilket är de flesta.

Friskole-elever klarar gymnasiet sämre än elever från kommunala skolor (eftersom de har mindre kunskaper).

Så sammanfattar Emma Leijnse i en artikel rapporten från SNS, ([SDS 27/9](#)). Hon påpekar att beslutsfattarna visste att det nya betygssystemet var sämre som urvalsinstrument för högre studier än det gamla redan när det infördes på 1990-talet.

EXXON begår ekocid

Nu övervägs lagstiftning mot Ekocid, miljömord.

Ekocid är ”Allvarlig skada på, förstörelse eller förlust av ekosystem i ett angivet område, orsakad av mänsklig handling eller andra omständigheter i sådan omfattning att fredligt åtnjutande av invånarna i det angivna området kommer att bli eller har blivit avsevärt förminskat”.

Ekocid som drabbar hundratals miljoner i Asien, Afrika och Amerika har begåtts och begås fortfarande av oljebolagen. Det kan jämföras med homicid – folkmord.

Kunskapskanalen visar ett par program om hur EXXON med flera oljebolag med raffinerade lögnar har döljer sin trettioåriga ekocid.

Sverige med flera stater ger bilägare bidrag som går till vinst för oljebolagen.

Att leva i krig och ockupation av Gunnar Stensson

Jag gick i första klass när finska vinterkriget bröt ut. Far hade köpt några pilsnerflaskor inför ett möte om Finland hemma hos oss. På natten frös de och sprack. Mötet fick genomföras utan pilsner. Kerttu och Onni kom. Jag grubblade mycket över finska vinterkriget.

Dagens situation i Ukraina med framgångar för Ukrainas armé, rysk mobilisering, skenval, massakrer på civila, bombade städer och nu saboterade oljeledningar tvingade mig att tänka tillbaka på de händelser som började 1939. Vad det skulle leda till kunde ingen föreställa sig då.

Nazityskland och Sovjetunionen ingick en pakt och delade Polen. Sovjetunionen fick också införliva Estland, Lettland och Litauen. Andra världskriget hade börjat. När Sovjet krävde gränsområden av Finland inleddes vinterkriget. En halv miljon ryssar invaderade Finland. 200 000 av dem dödades innan Finland tvingades ge upp i mars 1940. 400 000 finnar fördrevs från sina hem.

Det här var ju bara början. En månad senare dominerade nazisterna hela Europa och bombade England. Sverige mobiliserade 300 000 värnpliktiga. Man började sjunga "Min soldat". Mamma som hade haft en sorts au pair-tjänst nära London var mycket upprörd.

Hur kriget i Ukraina ska utveckla sig vet ingen. 1939 trodde ingen att det skulle bli världskrig. Och de flesta visste inte vad ett krig innebar.

Nu ser man dagligen i TV människornas elände i de drabbade områdena, män, kvinnor och barn, hör dem sörja, tala och vädja, upplever deras vilshenhet, kort sagt, vi blir mer engagerade i människornas situation i krigets vardag än i den väldiga maktkampen. Det är ju vardagen som måste uthärdas, timme för timme, minut för minut. Och nu kommer vinter och mörker och brist på bränsle.

En text om ett tragiskt skeende letade sig långsamt fram i mitt medvetande.

Estland? För tio år sedan hade jag läst något om Estland. Estland som först drabbades av sovjetisk ockupation och sedan "befriades" av Nazityskland, varpå ryssarna kom tillbaka 1944 och inte släppte taget förrän 1991.

Det var ett helvete att anpassa sig till makten, vare sig den var tysk eller rysk, och man var misstänksam mot sina grannar i ett långa tider fullständigt rättslöst samhälle. Och så var det hämnden och baltutlämningen av flyktingar som Sovjet krävde tillbaka och Sverige överlämnade.

När jag erinrat mig så mycket var jag helt klar över vilken text jag sökte.

Sofi Oksanen, "När duvorna försvann", från 2012. Det är en skildring av människor som genomlevat hela detta förlopp, en ofta hemsk och tragisk bok, men där det också förekommer något så när rimliga liv i det falska samhället. Jag tittade på en viss hylla där den stått de senaste 10 åren och där stod den, lite dammig.

Dess skildring av livet i Lettland 1939 till 1991 ger möjlighet till lite insikt om hur det kan vara att leva i dagens Ukraina. Och på många andra håll, t ex i Ryssland.

För att kolla några fakta drog jag fram Per Leanders bok "Lenins kostym" som kom härom året. Det är en mycket mer översiktlig text, men där finns några bra kapitel om andra världskriget och det svenska kommunistpartiets agerande, inte minst i förhållande till Finland och Baltikum.

Båda böckerna kan rekommenderas. "När duvorna försvann" är emotionellt tyngre. "Lenins kostym" är lättläst och lärorik.